แหล่งสารนิเทศทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี

นางสาวธนาพร ชูชื่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-805-8

สิบสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AGRICULTURAL INFORMATION SOURCES IN CHANTABURI PROVINCE

Miss Thanaporn chuchuen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1997
ISBN 974-637-805-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แหล่งสารนิเทศทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี
โดย	นางสาว ธนาพร ซูชื่น
ภาควิชา	บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล
	ัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หลักสูตรปริญญามหาบัณ <u>ฑิต</u>
	ประชาชาตุ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
	(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศูภวัฒน์ ชูติวงศ์)
คณะกรรมการสอบวิทย	านิพนธ์
	ประธานกรรมการ
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงศรี พัฒนกิจจารูญ)
	อีพาง ท่าง การมการ
	(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีขะระ)
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซลทิชา สุทธินิรันดร์กูล)

ธนาพร ฮูชี่น : แหล่งสารนิเทศทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี (AGRICULTURAL INFORMATION SOURCES IN CHANTHABURI PROVINCES)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ศจี จันทามล. 313 หน้า. ISBN 974-637-805-8.

the first of the first of the second

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งสารนิเทศทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี ในด้านประเภทของ แหล่ง ลักษณะการดำเนินงานของแหล่งและปัญหาของแหล่ง พร้อมทั้งวิเคราะห์ทรัพยากรสารนิเทศที่ผลิตจากแหล่งสาร นิเทศทางการเกษตร ในด้านรูปแบบและเนื้อหา ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2539

ผลการวิจัย พบว่า แหล่งสารนิเทศทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี มี 3 ประเภท ได้แก่ แหล่งผลิต แหล่งเผยแพร่และแหล่งบริการ โดยมีแหล่งเผยแพร่มากที่สุด ในด้านการดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมายในการผลิต การ เผยแพร่และการบริการเป็นกลุ่มเกษตรกรมากที่สุด งบประมาณในการดำเนินงานส่วนใหญ่ไม่ได้รับจัดสรร ทรัพยากร สารนิเทศทางการเกษตรที่ดำเนินการมี 2 ประเภท คือ วัสดุดีพิมพ์และวัสดุไม่ดีพิมพ์ การจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศ ทางการเกษตรใช้วิธีจัดเก็บตามหัวเรื่องมากที่สุด การเผยแพร่ใช้วิธีอภินันทนาการเป็นส่วนใหญ่ การบริการของแหล่ง บริการส่วนใหญ่เป็นประเภทตอบดำถามและช่วยการค้นคว้า บริการอืม-ดืน และบริการถ่ายสำเนาสิ่งพิมพ์และเอกสาร แหล่งสารนิเทศทางการเกษตรส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินงาน

วิเคราะห์ทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิตจำนวนทั้งหมด 324 รายการ หน่วยงานราชการผลิต มากที่สุด 315 รายการ รูปแบบทรัพยากรสารนิเทศที่ผลิตเป็นรายงานประจำปี/ผลการปฏิบัติงานสูงสุด 47 รายการ เนื้อหาสาขาพืชสวนผลิตมากที่สุด 89 รายการ และปีพ.ศ.2539 ผลิตมากที่สุด 82 รายการ

ภาควิชาบรรณา	รักษศาสตร์
สาขาวิชาบรรณา	รักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา254	0

ลายมือชื่อนิสิต	Word	苍山
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	No shul	7
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วง	u u	••••

C710530 : LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

##
KEY WORD: INFORMATION SOURCES / AGRICULTURAL / CHANTHABURI

THANAPORN CHUCHEUN: AGRICULTURAL INFORMATION SOURCES

IN CHANTHABURI PROVINCE.

THESIS ADVISOR: ASSO. SACHI CHANDAVIMOL .313 pp.

ISBN 974-637-805-8

The objective of this research is to study Agricultural Information Sources in Chanthaburi Province on types of information sources, forms of operation of sources and problems of sources. The research also includes the analysis of forms and subjects of information sources published during 1987-1996.

The result of this study are as following: Agricultural Information sources in Chanthaburi province is divided into 3 types namely production sources, dissemination sources and service sources(library). Dissemination Sources is the largest sources. Regarding form of operation of sources, farmers are the target use group of production, dissemination and services. Most of information operation form have no financial support. There are two forms of agricultural information sources namely printed and non-printed materials. Most of storage method are by subject heading. Most of agricultural information resources are distributed free of charge. Most of services are reference and information services, circulation services and photocopying service. Main problems for the operation of agricultural information sources are the shortage of budget and manpower.

Analysis of 324 published agricultural materials. Most of materials (315 items) produced by government agencies. Most of informations (47 items) are in the form of annual report. The main subject (89 items) is horticulture. Most produced period (82 items) is the year 1996.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์	ลายมือชื่อนิสิต	Kas CX
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	المائة علا
ปีการศึกษา 2540	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สาเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ศจี จันทวิมล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คาแนะนาและตรวจแก้ไขช้อบกพร่องต่าง ๆ รองศาสตราจารย์ อัมพร ที่ขะระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงศรี พัฒนกิจจารูณูและผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลทิชา สุทธิ นิรันดร์กุล ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบ พระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาทุกระดับของผู้วิจัยที่สนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ โดยเฉพาะ นายใกสุม กองกูต หัวหน้าหอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก จันทบุรี

ขอขอบคุณหัวหน้าแหล่งสารนิเทศทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี และนักวิชาการทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม ให้สัมภาษณ์ ตลอดจนให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมป้อมูล เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ดร. ประจักษ์ วัฒนานุสิทธ์ ที่ได้กรุณาเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษให้
ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ หอสมุดแห่งชาติและเพื่อน ๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอยู่เสมอ

ขอขอบคุณ คุณศิริอร วิสาละ ที่ช่วยพิมพ์และจัดรูปเล่มจนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณามอบทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้เป็นบางส่วน

ท้ายสุด ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่รักและเคารพยิ่งและพี่น้องทุกคนที่ สนับสนุนและให้กาลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสาเร็จการศึกษา

> ธนาพร ชูชื่น มีนาคม 2541

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	3
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	٦
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ÐI
บทที่	
1. บทนา	1
ความสาคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	4
สมมุติฐาน	4
ขอบเขตของการวิจัยและประชากร	4
วิธีดาเนินการวิจัย	6
ประวัยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
คาอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
2. ปริทัศน์วรรณกรรม	9
ความสำคัญของสารนิเทศทางการเกษตร	9
รูปแบบทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	12
ขอบเขตเนื้อหาของสาขาวิชาทางการเกษตร	18
การจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	23
การเผยแพร่ทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	33
บริการสารนิเทศทางการเกษตร	34
แหล่งสารนิเทศทางการเกษตร	38
ชื่อมูล เ กี่ยวกับจังหวัดจันทบุรี	42
งานวิจัยที่เกี่ยวช้อง	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดาเนินการวิจัย	53
การสารวจเปื้องต้น	53
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	55
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมช้อมูล	57
การทดสอบเครื่องมือ	63
การ เก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
การนำเสนอผลการวิจัย	68
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	165
สรุปและอภิปรายผล	166
ข้อเสนอแนะสาหรับการวิจัย	192
แนวทางการวิจัยในอนาคต	195
ข้อจากัดในการวิจัย	196
รายการอ้างอิง	197
ภาคผนวก	204
ภาคผนวก ก แบบสารวจเบื้องต้น	208
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	212
ภาคผนวก ค แบบบันทึกข้อมูลทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	234
ภาคผนวก ง บรรณานุกรมทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิตในจังหวัดจันทบุรี	
พร้อมทั้งระบุแหล่งให้บริการ	237
ภาคผนวก จ รายชื่อแหล่งสารนิเทศและทรัพยากร สารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิต	
และจัดรวบรวมในจังหวัดจันทบุรี	270
ภาคผนวก ฉ รายชื่อแหล่งสารนิเทศทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี	304
ประวัติผู้วิจัย	313

สารบัญตาราง

ตารา	งที่	หน้า
1.	ผู้ตอบแบบสอบถาม จาแนกตามประเภทหน่วยงาน	71
2.	ผู้ตอบแบบสอบถามภาครัฐบาล จาแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด	73
3.	ประเภทแหล่งสารนิเทศทางการเกษตรในจังหวัดจันทบุรี	76
4.	หน้าที่ของแหล่งสารนิเทศทางการเกษตร จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัด	77
5.	ระยะเวลาเปิด-ปิดทาการ	86
6.	กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานด้านการผลิต การเผยแพร่และการบริการ	89
7.	งบประมาณในการดาเนินงานด้านการผลิต การเผยแพร่และการจัดรวบรวมทรัพยากร	
	สารนิเทศทางการเกษตร	91
8.	บุคลากรในการดำเนินงานด้านการผสิต การเผยแพร่และการจัดรวบรวมทรัพยากร	
	สารนิเทศทางการเกษตร	93
9.	จานวนบุคลากรและตาแหน่งผู้ปฏิบัติงานในแหล่งบริการ	95
10.	ประเภททรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	97
11.	รูปแบบทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิต เผยแพร่และจัดรวบรวมจากแหล่ง	
	จากแหล่งผลิต	99
12.	รูปแบบทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรที่ได้รับ เผยแพร่และจัดรวบรวม	103
13.	จานวนแหล่งสารนิเทศที่มีการนับและไม่มีการนับทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	
	ที่ผลิต เผยแพร่และจัดรวบรวม	108
14.	ปริมาณทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรรูปแบบต่าง ๆ ที่จัดรวบรวมของ	
	แหล่งสารนิเทศทางการเกษตร	110
15.	บริมาณทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรรูปแบบต่าง ๆ ที่จัดรวบรวมของแหล่งผลิต.	112
16.	ปริมาณทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรรูปแบบต่าง ๆ ที่จัดรวบรวมของ	
	แหล่งเผยแพร่	114
17.	ปริมาณทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรรูปแบบต่าง ๆ ที่จัดรวบรวมของ	
	แหล่งบริการ	116

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารา	งที่	หน้า
18.	เนื้อหาสารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิต เผยแพร่และจัดรวบรวมของแหล่งผลิต	118
19.	เนื้อหาสารนิเทศทางการเกษตรที่ได้รับ เผยแพร่และจัดรวบรวมของแหล่งสารนิเทศ	
	ทางการเกษตร	120
20.	การจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	122
21.	ระบบการจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	124
22.	วิธีการจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	126
23.	ระบบการจัดหมู่ทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	128
24.	เครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	130
25.	ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	132
26.	วัสดุที่ใช้ในการจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	134
27.	กลุ่มเป้าหมายที่แหล่งสารนิเทศทางการเกษตรจังหวัดจันทบุรีได้เผยแพร่ทรัพยากร	
	สารนิเทศทางการเกษตร	136
28.	วิธีการเผยแพร่ทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตร	138
29.	ประเภทบริการสารนิเทศทางการเกษตรในแหล่งบริการ	140
30.	ผู้มีสิทธิเข้าใช้บริการในแหล่งบริการ	142
31.	ขอบเขตการให้บริการในแหล่งบริการ	144
32.	ปัญหาในการดาเนินงานของแหล่งผลิต	146
33.	ปัญหาในการดาเนินงานของแหล่งเผยแพร่	148
34.	บัญหาในการดาเนินงานของแหล่งบริการ	150
35.	ทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิตและจัดรวบรวมจำแนกตามแหล่งผลิต	154
36.	วิเคราะห์ทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิตและจัดรวบรวมจำแนกปีที่ผลิตและ	
	หน่วยงานผู้ผลิต	157
37.	วิเคราะห์รูปแบบทรัพยากรสารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิต	159
38.	วิเคราะห์เนื้อหาสารนิเทศทางการเกษตรที่ผลิต	164